

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

№164 липень
серпень
2019

Директор видання
Маргарита Юрченко

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх
Київ, 04053
тел. (44) 486 2878
(44) 486 2812

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

АМУ: хроніка, події, коментарі

Голова Асоціації міст України Віталій Кличко звернувся до Президента України щодо фінансування програм соціально-економічного розвитку громад

Кошти, про які йдеться, вкрай необхідні територіальним громадам для реалізації та завершення важливих для міст проектів. Зокрема, будівництва та ремонту шкіл і дитсадків, ремонту та благоустрою вулиць, облаштування медичних амбулаторій, інклюзивних центрів та класів. Це – невеликі за об'ємом фінансування, але дуже соціально важливі проекти, втілення яких впливає на якість життя мешканців міст, селищ та сіл, об'єднаних територіальних громад

стор. 2

Життя українських громад

Київ, Харків, Вінниця, Маріуполь, Буча, Тетіївська ОТГ, Перечинська ОТГ, Бахмутська ОТГ, Межівська ОТГ

стор. 6

ПУЛЬС РЕФОРМ

МАРШРУТИ УСПІХІВ:

Чернігів презентував досвід у збереженні культурної спадщини та посиленні туристичної привабливості
Досвід Луцька: енергоменеджмент та реалізація інвестиційних проектів

стор. 10

Консультації спеціалістів

Роз'яснює Аналітичний центр АМУ:

Монетизація пілг на проїзд
Земельні питання
Розподіл повноважень щодо фінансування окремих видатків медичної субвенції

стор. 16

Місцеве самоврядування за кордоном

Досвід європейських міст:

Старим дизельним авто заборонений вїзд у місто (Париж, Франція)
Місто готується до повного переходу на електроавтобуси (Берлін, Німеччина)
За проїзд у метро можна заплатити пластиковими пляшками (Рим, Італія)
«Зелені дахи» на автобусних зупинках (Утрехт, Нідерланди)

стор. 19

Актуальна тема

Делегація АМУ відвідала мерію Оттави та взяла участь у Глобальному Саміті Партнерства Відкритий Уряд

стор. 21

www.auc.org.ua

Видання здійснене в рамках Проекту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

#поверніть_гроші_громад

На початку липня Уряд розподілив кошти Державного бюджету місцевим бюджетам: на здійснення заходів соціально-економічного розвитку (2,5 млрд грн) та на фінансування інвестиційних проектів ДФРР (7,6 млрд грн). До початку серпня кошти не надійшли в бюджети громад. Стало відомо, що 23 липня Офіс Президента України попросив Уряд призупинити перерахування цих грошей.

Голова Асоціації міст України, мер Києва Віталій Кличко звернувся до Президента України з проханням не позбавляти міста коштів, передбачених у Держбюджеті України на 2019 рік на програми соціально-економічного розвитку громад: «Асоціація міст України висловлює занепокоєння та переконливо просить Вас втрутитися у ситуацію щодо блокування Офісом Президента України спрямування з Державного бюджету місцевим бюджетам коштів, визначених у розпорядженнях Кабінету Міністрів України». Ці кошти – 10 млрд грн – передбачені у Держбюджеті на 2019 рік, і громади очікують на їх отримання». В.Кличко наголосив, що кошти, про які йдеться, вкрай необхідні територіальним громадам для реалізації та завершення важливих для міст проектів. Зокрема, будівництва та ремонту шкіл і дитсадків, ремонту та благоустрою вулиць, облаштування медичних амбулаторій, інклюзивних центрів та класів. *«Це – невеликі за об'ємом фінансування, але дуже соціально важливі проекти, втілення яких впливає на якість життя мешканців міст, селищ та сіл, об'єднаних територіальних громад. Асоціація міст України просить Вас захистити їх інтереси!»*, - акцентував мер Києва.

На підтримку цього звернення Асоціація міст України ініціювала флешмоб у Facebook **#поверніть_гроші_громад**. В рамках цієї ініціативи голови громад знімають та поширюють у мережі відеозвернення до Президента з проханням розблокувати фінансування проектів, необхідних для громад.

Перший успіх флешмобу: Державна казначейська служба України довела до місцевих бюджетів помісячний розпис надходжень. **Станом на 2 вересня перші 10% коштів вже надійшли на рахунки громад.**

#АМУ #спільними_зусиллями

Презентовано Фаховий огляд Ради Європи з питань врядування у містах-метрополіях на прикладі Київського регіону

24 липня у Київській міській державній адміністрації відбулася презентація звіту Фахового огляду Ради Європи з питань врядування у містах-метрополіях на прикладі Київського регіону. Захід організовано в рамках Проекту USAID «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» (ПУЛЬС) та Програми Ради Європи «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні», у співпраці з Київської міською державною адміністрацією.

У заході взяли участь: Голова Асоціації міст України, Київський міський голова **Віталій Кличко**, Виконавчий директор Асоціації міст України **Олександр Слобожан**, Перший заступник голови КМДА **Микола Поворозник**, заступник Голови КМДА **Марина Хонда**, Голова Офісу Ради Європи в Україні, Представник Генерального секретаря Ради Європи з питань координації програм співробітництва Ради Європи **Мортен Енберг**, Голова Київського регіонального відділення АМУ, Бучанський міський голова **Анатолій Федорук**, директор Проекту USAID ПУЛЬС **Igor Парасюк**, голови громад Київської області, міжнародні експерти.

В.Кличко відкрив засідання та привітав учасників. Голова АМУ підкреслив, що на сьогоднішній день в Україні відсутні закони та нормативно-правові акти, які б регулювали створення агломерацій, тому Київський регіон звернувся до міжнародних організацій за експертним аналізом та порадами, які викладені у підсумковому документі – Фаховому огляді Ради Європи з питань врядування у містах-метрополіях. Мер столиці повідомив, що планується створення асоціації «Київська агломерація», яка стане платформою для співпраці у процесі формування метрополії та партнерства в різних сферах життєдіяльності кожної громади-учасниці.

Також В.Кличко відзначив, що Київ налаштований на ефективну співпрацю з прилеглими територіями на паритетних умовах. «Ми розуміємо, що це - лише початок діалогу. І ми виступаємо за повне збереження місцевого самоврядування та рівноправність у відносинах. Наша мета - спільний ефективний розвиток столиці й навколишніх міст і селищ», - підкреслив він.

О.Слобожан акцентував на важливості дослідження, яке провела Рада Європи, та започаткування асоціації, що буде першим кроком у створенні Київської агломерації. Він розповів, що столиця надіслала до 39 територіальних громад звернення щодо співпраці та 13 муніципалітетів вже приєдналися до ініціативи. Виконавчий директор АМУ додав, що питання формування міських метрополій сьогодні особливо актуальне, оскільки цей формат співробітництва дає можливість для ефективного вирішення спільних питань соціально-економічного розвитку великих міст та суміжних територіальних громад.

М.Хонда зазначила: «Якщо оцінювати розвиток будь-якої європейської столиці, то ми можемо зробити висновок, що усім потрібна агломерація. Більшість жителів околиць працюють у столиці, користуються міським транспортом, освітніми і медичними послугами». І коли міська влада, каже, що буде підтримувати тих, хто проживає у місті, як передбачено Бюджетним кодексом, то виходить, що обмежуються права тих, хто працює у столиці. «Тому єдиним способом забезпечити для мешканців передмість такі ж права і можливості, як і у столичних жителів – це створити агломерацію», - підкреслила вона.

Звіт та рекомендації для України і міжнародний досвід представила **Шарлот Адан**, Директор «Charlie Adan Executive Ltd.» та Голова громадської ради боротьби з шахрайством на місцевому рівні при Міністерстві ЖКГ, громад та місцевого самоврядування Великої Британії, експерт Ради Європи.

А.Федорук виступив з презентацією на тему «Планування соціально-економічного розвитку Київської метрополії: ініціативи, стан реалізації та виклики та нові можливості», в рамках якої розповів про переваги створення агломерації.

Учасники заходу обговорили представлений Фаховий огляд та отримали від експертів відповіді на запитання.

Звіт Ради Європи за результатами фахового огляду «Демократичне врядування у містах-метрополіях на прикладі Київського регіону» опубліковано на сайті АМУ www.auc.org.ua у новинах за 27 серпня 2019 року

О.Слобжан: Потрібно закріпити стабільні власні джерела надходжень громад, щоб вони відчували впевненість у майбутньому та планували свій розвиток

21-23 серпня в Одесі пройшов V Податковий форум. Захід організовано Федерацією роботодавців України, Радою підприємців при КМУ, Українським товариством економічних свобод, Інститутом суспільно-економічних досліджень та Науково-дослідним інститутом фіскальної політики Університету Державної фіскальної служби України.

21 серпня у V Податковому форумі взяв участь Виконавчий директор Асоціації міст України **Олександр Слобжан**.

Учасники: представники органів місцевого самоврядування, працівники Державної фіскальної служби України та її територіальних підрозділів, експерти, науковці.

Під час заходу обговорювалися пріори-

тети податкової політики, баланс держави і бізнесу у питанні оподаткування інновацій, шляхи детінізації економіки, а також міжнародні, соціальні та регіональні аспекти оподаткування.

О.Слобожан взяв участь у панельній дискусії на тему «Міжнародні, соціальні та регіональні аспекти оподаткування». Він привітав учасників та відзначив, що запорукою спроможності громад є наявність стабільних власних джерел надходжень до місцевих бюджетів. Адже такі надходження дають можливість муніципалітетам планувати свій розвиток, посилювати економічний та інвестиційний потенціал, бути більш впевненими у завтрашньому дні. «Як показує досвід, коли змінюється влада – змінюються пріоритети. За таких умов місцеве самоврядування перебуває завжди в стані невизначеності, немає впевненості у тому, що буде завтра. Це, безумовно, негативно впливає на розвиток громад», - сказав він.

Виконавчий директор АМУ наголосив, що в один момент державна політика може бути спрямована на фінансову підтримку розвитку територіальних громад, а в інший, під гаслом необхідності зниження корупції та зловживань на місцевому рівні, чи будь-яких інших аргументів, така підтримка може бути знижена або зведена до мінімуму: «Тоді громади будуть знову змушені виживати і стануть менш привабливими для інвесторів. Цього допускати не можна, як і відкату реформи місцевого самоврядування».

О.Слобожан підкреслив, що необхідно закріпити стабільні власні джерела надходжень місцевих бюджетів, тоді громади будуть відчувати впевненість у завтрашньому дні та розвиватися, підвищувати свою інвестиційну привабливість: «Давайте подивимося яка за результатами 2018 року частка таких доходів громад: 14,6% (або 82,3 млрд грн) – це власні доходи місцевих бюджетів; 30,5% (або 171,1 млрд грн) – це закріплені доходи (ПДФО, податок на прибуток, екологічний податок, рентні платежі та ін.) та 53,2% (298,9 млрд грн) – це офіційні трансферти з державного бюджету. Ці цифри свідчать про те, що майже 470,0 млрд грн (83,7% бюджету громади) – це той ресурс, який фактично залежить від рішень органів державної влади».

Виконавчий директор АМУ додав, що вкрай важливим зараз є збільшення частки власних доходів місцевих бюджетів, а це, зокрема, місцеві податки та збори. «Окрім цього, потрібно звернути увагу та покращення адміністрування основного бюджетоутворюючого джерела доходів – це ПДФО, а також роздрібною акцизу з продажу тютюну», - сказав О.Слобожан.

КИЇВ

Весь муніципальний транспорт столиці вже підключено до електронного квитка

Станом на кінець липня вже весь муніципальний транспорт Києва вже працює за електронним квитком.

1326 одиниць рухомого складу наземного транспорту КП «Київпаstrанс», тобто 100%, обладнано приладами для зчитування інформації з транспортних карток Kyiv Smart Card. Нагадаємо, у тестовому режимі електронний квиток запущено у жовтні 2018 року.

Е-квиток працює на усіх видах транспорту - у метрополітені, трамваї, тролейбусі, автобусі, фунікулері, міській електричці.

Щоб скористатися системою потрібно придбати Kyiv Smart Card або одноразовий QR-код для проїзду. Картка продається у касах на станціях метрополітену, у спеціальних кіосках та терміналах самообслуговування.

Окрім того, розроблено мобільні додатки SmartCity (для iOS та Android), через які можна зареєструвати карту або придбати QR-квиток.

ХАРКІВ

Будується новий сміттєпереробний комплекс

Перша черга робіт з будівництва нового сміттєпереробного комплексу на Дергачівському полігоні ТПВ підходить до завершення. Цей унікальний для України проект вартістю понад 40 млн дол. США реалізується на кошти Світового банку, а генеральним підрядником є польська компанія.

Вже побудована половина нового полігону для складування відходів, а до 1 жовтня завершиться будівництво

низки допоміжних будівель на промисловому майданчику. Також найближчим часом там будуть встановлені системи збору та очистки фільтрату.

Планується, що через рік будівництво всього комплексу з конвеєрами, сортувальними лініями і полігоном завершиться повністю. До того часу нині діючий полігон ТПВ буде рекультивований і підготовлений до видобутку біогазу. Газові генератори перероблятимуть полігонний газ в електрику, яка продаватиметься за «зеленим тарифом» оператору ринку, а на виручені гроші підприємство зможе виплачувати тіло кредиту і відсотки. Сучасні технології, які застосовуються при будівництві, запобігають виділенню газу в атмосферу і зараженню ґрунту фільтратом

ПЕРЕЧИНСЬКА ОТГ ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ

Відкрито Open Space офіс з надання послуг у сфері реєстрації актів цивільного стану

У місті Перечин – центрі Перечинської ОТГ, відкрито перший у Закарпатській області і 33-й в Україні офіс європейського зразка з надання послуг у сфері реєстрації актів цивільного стану. Створення офісу, що працює у форматі Open Space (відкритий простір), має на меті забезпечення належних умов для надання якісних адміністративних послуг жителям Перечинської громади. Над проектом спільно працювали влада громади та Головне управління юстиції Закарпатської області.

Відтепер жителі міста Перечин та сіл Ворочево, Зарічево, Сімер і Сімерки, що входять до складу ОТГ, мають змогу отримувати тут найпопулярніші послуги, якими користуються українці - державна реєстрація народження; державна реєстрація шлюбу; державна реєстрація розірвання шлюбу; державна реєстрація зміни імені тощо. Також тут є можливість отримати повторне свідоцтво про державну реєстрацію актів цивільного стану; отримати витяг з Державного реєстру актів цивільного стану громадян; проставити апостиль на документах; подати заяву щодо внесення змін до актових записів цивільного стану.

БУЧА КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Центр надання послуг з вивезення відходів

У Бучанській міській об'єднаній громаді відкрито Центр надання послуг з вивезення відходів. Заклад приймає відвідувачів і надає послуги з вивезення відходів жителям, а також місцевим підприємствам та бюджетним установам.

Такий центр є першим в Україні і може стати прикладом для інших громад. ТОВ «Крамар ЕКО», яке виграло конкурс на виконання послуг щодо вивезення відходів у місті Буча, взяло на себе зобов'язання відкрити офіс європейського рівня та підвищити довіру громадян до компаній, які надають комунальні послуги.

В Центрі можна перевірити свої рахунки, отримати консультації, придбати контейнери для сміття, укласти договір на вивезення відходів тощо. Для відвідувачів облаштовано зручні місця очікування та дитячий куточок. Тут також є інтерактивна мапа, на якій у реальному часі видно, де знаходяться автомобілі з вивозу сміття.

МАРІУПОЛЬ

Місто оновлює громадський транспорт

Маріуполь оновлює рухомий склад міського автобусного парку – вже отримано дві партії нових машин. Транспорт закуплено в рамках спільного проекту Маріупольської міської ради та Міжнародної фінансової корпорації (IFC).

Автобуси, зібрані на Мінському автозаводі, розраховані на перевезення 90 пасажирів та мають

максимальну комплектацію, включаючи кондиціонування кабіни водія і салону, електронні інформаційні системи, маршрутні покажчики, автоматичне оголошення зупинок, відеоспостереження, систему підрахунку пасажирів.

Згідно з проектом, автобусний парк Маріуполя поповниться 64 одиницями транспорту, з яких 49 – марки «МАЗ 203016» і 15 - здвоєних автобусів довжиною 18 метрів марки «МАЗ 215069».

ТЕТІЇВСЬКА ОТГ КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Громада будує комунальну сонячну станцію

Тетіївська міська об'єднана територіальна громада планує на невикористовуваних землях сільськогосподарського призначення, одержаних у комунальну власність від держави, влаштувати сонячну електростанцію потужністю близько 35 МВт. Для будівництва виділено 66 га землі, вже оформлена вся необхідна документація. Діяльність СЕС збільшить надходження до бюджету ОТГ та створить 80 робочих місць.

Голова Тетіївської ОТГ **Руслан Майстрок** зазначив, що Світовий банк затвердив та високо оцінив план економічного розвитку громади: «Ми написали і подали на затвердження «План дій сталого енергетичного розвитку і клімату Тетіївської ОТГ до 2030 року», підготували інвестиційний паспорт громади, завершили написання Плану сталого економічного розвитку Тетіївської ОТГ. Це конкретний комплексний план подальших кроків, спрямований на формування іміджу інвестиційно привабливої громади».

БАХМУТСЬКА ОТГ ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Впровадження електронних сервісів

Влада Бахмутської громади спільно з громадськістю реалізує проєкт «Відкрий своє е-врядування: Будь SMART!», спрямований на популяризацію електронних мобільних додатків. Він передбачає кілька стадій - навчання, тренінги та поширення інформації. Результатом має стати втілення е-сервісів у громаді.

Зараз формується команда експертів для консультацій та волонтерів, які працюватимуть над впровадженням smart-ініціативи. В рамках проєкту планується створення зручних електронних сервісів, де буде розміщена публічна інформація про роботу комунальних підприємств, закупівлі, соціальні проєкти, земельні питання тощо.

ВІННИЦЯ

Комунальний перевізник заощаджуватиме електроенергію завдяки сонячним колекторам

У тролейбусному депо Вінницької транспортної компанії встановлено геліосистеми, які перетворюють сонячну енергію в теплову. Завдяки новому обладнанню підприємство очікує вдвічі скоротити споживання електроенергії для внутрішніх потреб.

«Ефективність сонячних колекторів перевірили ще два роки тому, після того як почали використовувати їх для підігріву води на території автобусного парку. Такий геліонагрівач на шість секцій працює і в трамвайному депо», – повідомляє мер Вінниці **Сергій Моргунов**.

Для підприємства, яке споживає чимало електроенергії, енергоефективні технології дуже важливі. Так, у Вінниці оснащують громадський транспорт електронними системами управління, двигунами, які економлять до 40% електроенергії, а також застосовують альтернативні джерела енергії для побутових та виробничих потреб.

МЕЖІВСЬКА ОТГ ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Цифрова система управління землею

На основі GIS-технологій у Межівській ОТГ створено систему обліку активів об'єднаної громади. Електронна карта дозволила громаді побачити вільні ділянки, а також землю, яку не передали з колективної власності у комунальну. Зокрема, вдалося знайти близько 25 га необлікованих лісових угідь. Тепер тут планується розвивати рекреаційні проекти.

Також завдяки електронній карті вдалося побачити чималі поклади кам'яного вугілля. Після того, як з'явилася е-мапа,

громадою зацікавилися інвестори. Зокрема, один з них висловив бажання звести молокозавод та сонячну електростанцію. На карті він побачив усі географічні особливості цікавої для себе ділянки: інженерні мережі, інфраструктуру, транспортне сполучення.

Очікується, що завдяки функціонуванню карти доходи від ефективного управління власними землями мають зрости на 40% або на 2,5 млн грн. Зекономлені кошти громада планує спрямувати, зокрема, на покращення послуг місцевого ЦНАПу.

Громада розробила та запустила в дію цифрову систему управління землею завдяки проєкту міжнародної технічної допомоги.

МАРШРУТИ УСПІХІВ

Асоціація міст України впроваджує загальнонаціональну Програму обмінних візитів «Маршрути успіхів» для представників органів місцевого самоврядування. Цикл щомісячних навчальних поїздок організовується в рамках Проекту ПУЛЬС, який реалізується за підтримки USAID. Головна мета - поширення кращих практик та успішного досвіду вирішення місцевих проблем та впровадження новацій, зокрема, завдяки зростанню місцевих бюджетів внаслідок децентралізації та отримання нових повноважень в процесі секторальної децентралізації.

Чернігів презентував досвід у збереженні культурної спадщини та посиленні туристичної привабливості

10-11 липня відбувся навчальний візит до Чернігова на тему: «Збереження культурної спадщини та створення умов для посилення туристичної привабливості як чинник економічного розвитку міста». Учасники – близько 30 представників з 22 громад – міські голови, голови об'єднаних громад, заступники міських голів, керівники місцевих управлінь з питань культури, туризму та охорони культурної спадщини.

Візит розпочався із засідання у Чернігівській міській раді, яке відкрила заступник Чернігівського міського голова **Ольга Хоніч**. Вона наголосила, що туризм є однією з пріоритетних сфер розвитку міста і розповіла, що з 2016 року в Чернігові діє Стратегія розвитку туризму та промоції міста. «Якщо ви були раніше у нашому місті то, мабуть, вже встигли помітити, як Чернігів змінився за останній час. Щоб заохотити і допомогти туристам ми відкрили Туристичний інформаційний центр. Ми також систематично проводимо опитування та дослідження, щоб розуміти, в якому напрямку нам рухатися далі», - зазначила Ольга Хоніч.

Виконавчий директор Чернігівського регіонального відділення Асоціації міст Укра-

їни **Михайло Литвин** у вступному слові зазначив: «Асоціація міст України в рамках проекту ПУЛЬС реалізує програму «Маршрути успіхів» для представників органів місцевого самоврядування, мета якої – вивчити кращі практики і, звичайно, поширити їх. Сьогодні «Маршрут успіху» проводиться вже в двадцять другий раз і вперше в Чернігові. Дуже важливо, що старовинне місто Чернігів опікується не тільки інфраструктурою, а й, в першу чергу, збереженням історичних надбань, які залишили предки».

Практичні аспекти реалізації євроінтеграційного курсу України у сфері культури та туризму на локальному рівні окреслила начальник відділу туризму та промоції міста **Катерина Литвин**. Начальник управління культури та туризму Чернігівської міської ради **Олександр Шевчук** презентував проект культурної реновації міста «Старе грає по-новому. «Черниговъ – Чернігів».

Також учасники дізналися про проект та онлайн-музей «Дерев'яне мереживо Чернігова», покликаний зберегти історичну дерев'яну архітектуру регіону. Про креативні синтети театру і туризму на прикладі роботи студентського театру «EX LIDRIS, Чернігів» розказала доцент Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка, художній керівник студентського театру **Марина Каранда**. Випускниця школи Амбасадорів міста Чернігів **Любов Сила** познайомила представників громад із роботою школи Амбасадорів міста. На завершення пленарної частини заходу **Ганна Андрєєва**, доцент Чернігівського технологічного університету, розповіла як включати дітей у розвиток та збереження культурної спадщини.

Після засідання представники громад вирішили вивчати культурне життя Чернігова на практиці. Вони відвідали Болдині гори, зокрема, Антонієві печери та Троїцький собор. Також вони побували на театралізованій екскурсії територією Дитинця.

Супроводжували учасників проекту відомі чернігівські історики та екскурсоводи **Олександр Бондар і Володимир Пилипенко**. Після цього автор ідеї та керівник проекту «Дерев'яне мереживо Чернігова» Станіслав Іващенко ознайомив учасників з вражаючими зразками історичного дерев'яної архітектури міста.

Наступного дня гості міста відвідали Туристичний інформаційний центр (ТІЦ), де його директор **Марина Антіпова**, зокрема, розповіла: «Це установа сервісного типу, яка допомагає туристам зорієнтуватися щодо найцікавіших локацій та подій у Чернігові». В Центрі учасники поспілкувалися з начальником управління культури та туризму **Олександром Шевчуком** та начальником відділу туризму та промоції міста **Катериною Литвин**, які поділилися досвідом щодо процедури відкриття ТІЦ. Місія установи – це надання безкоштовних інформаційних послуг, зокрема, щодо розташування популярних пам'яток історії та культури, готелів та об'єктів харчування, дозвілля, транспорту і торговельних установ. Другий, не менш важливий напрям роботи, – це просування бренду міста серед туристів та підвищення якості туристичних послуг.

Після цього учасників «Маршрутів успіхів» запросили на нещодавно реконструйований міський пляж «Золотий берег», де ознайомили організацією відпочинку для людей з інвалідністю.

Під час підведення підсумків навчального візиту, представники міст отримали відповіді на запитання та поділилися досвідом організації туристичного життя у своїх громадах. «Із абсолютною впевненістю скажу, що Асоціація міст України - кластер, що об'єднав однодумців, які готові працювати цілодобово, бо робота для них, перш за все, справа життя! Це люди, які обожнюють свої міста, годинами можуть говорити про історію, культуру, проекти, вдачі та програти, а головне - відкриті до співпраці, готовності ділитися знаннями, досвідом, напрацюваннями, інформацією. Саме вони завжди кажуть «так» можливості навчатися, відкривати щось сакральне, нове, незвідане», - підсумувала роботу дводенного візиту **Катерина Литвин**.

«Чернігів вразив історичною архітектурою, великими парковими зонами, «дерев'яним мереживом», пляжними комплексом з інклюзею, надсучасним ТІЦ та дуже привітними городянами. Завдяки організації заходу та цікавій програмі два дні полетіли наче година! Вдячна Асоціації міст України за можливість зустрічатися з колегами з інших міст, обмінюватися досвідом та знайомитися з кращими практиками з перших вуст!», - поділилася враженнями завідувач відділу туризму Департаменту гуманітарної політики Кам'янець-Подільської міської ради **Олеся Лукашова**.

Досвід Луцька: енергоменеджмент та реалізація інвестиційних проектів

11-12 червня відбувся навчальний візит до Луцька на тему: «Впровадження енергоменеджменту та реалізація інвестиційних проектів як шлях до забезпечення сталого розвитку громади». Учасники – близько 30 представників з 19 громад – міські голови, голови об'єднаних громад, заступники міських голів, керівники місцевих управлінь ЖКГ та енергоефективності, енергоменеджери.

В.о. Луцького міського голови **Григорій Пустовіт**, привітавши учасників, наголосив, що Луцьк постійно вдосконалюється, зокрема, завдяки вивченню досвіду інших міст та європейських колег: «Луцьк – це місто для життя, яке робить усе можливе, щоб бути максимально комфортним для городян і гостей. Чудово, що Асоціація міст України організовує такі обміни досвідом, тому що у кожній громаді є чому повчитися, незалежно від її розміру чи статусу. Не завжди фінансові ресурси дозволяють нам втілювати всі наші задуми, але ми шукаємо можливість заробити та вкласти у розвиток міста, оскільки завдання місцевої влади – працювати на користь громадян».

Учасників візиту привітала в.о. Виконавчого директора Волинського регіонального відділення Асоціації міст України **Мар'яна Конончук**. Вона відзначила, що тема енергоменеджменту дуже актуальна для українських громад та висловила переконання, що отримані під час візиту до Луцька знання будуть використані на практиці в інших громадах.

Заступник директора департаменту економічної політики, начальник відділу інвестиційної діяльності **Сергій Омельчук** презентував інвестиційний потенціал Луцька. Начальник управління міжнародного співробітництва та проектної діяльності **Вікторія Гомонець** розповіла про міжнародну діяльність Луцької міської ради та шляхи залучення грантових коштів у розвиток міста. Заступник директора департаменту житлово-комунального господарства **Надія Коленда** представила тему

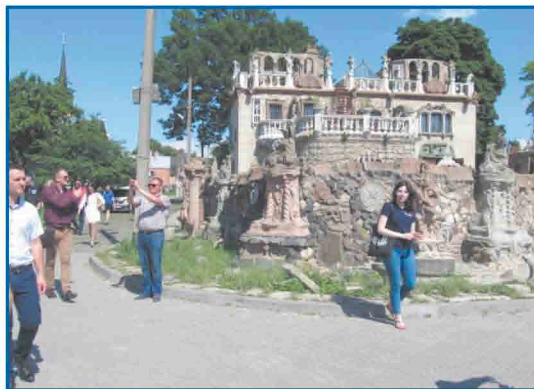
«Енергоефективні заходи в житлових будинках об'єднання співвласників». Про досвід Луцька в сфері енергозбереження розповів заступник директора департаменту економічної політики, начальник відділу з енергозбереження **Костянтин Патракеєв**. Заступник директора з фінансів та управління персоналом КП «Луцькводоканал» **Ольга Шевчук** зупинилася на темі створення фондів як дієвого механізму вирішення проблем територіальних громад. Роботу Центру надання адміністративних послуг у місті Луцьк представила директор департаменту Центру надання адміністративних послуг **Лариса Карп'як**.

Після засідання учасники перейшли від теорії до практики – відвідали об'єкти інфраструктури міста, де впроваджені кращі практики, зокрема, ОСББ «Центральна Вежа», яке утеплює свій шістнадцятиповерховий будинок, що знаходиться у самому центрі міста на вулиці Словацького, 12. Також його мешканці реконструювали систему опалення та встановили індивідуальний тепловий пункт, що дозволяє будівлі економити близько 60% вартості послуги з тепlopостачання у найхолодніші місяці року. ОСББ здійснило ці роботи завдяки співфінансуванню з міського бюджету в рамках програми «Відшкодування частини суми кредитів ОСББ та ЖБК м.Луцьк».

У міській школі № 1 гостей міста зустрів Директор навчального закладу **Андрій Киця**. Він розповів про її термомодернізацію в рамках проекту «Підвищення енергоефективності в громадських закладах міста Луцьк» та програми НЕФКО-2. «Щоб знайти причини втрати тепла, у закладі провели повний енергоаудит будівлі, і тільки тоді розпочали роботи», - акцентував директор школи. Школа № 1 – одна з двох шкіл міста, які мають власну котельню. У будівлі також замінили вікна на енергоощадні, утеплює фасад і дах, а також герметизували покрівлю.

Як у Луцьку бережуть історичні пам'ятки та дбають про них учасники візиту дізналися під час огляду об'єктів міської інфраструктури, що розпочалвся на центральній площі міста, де знаходяться Волинський обласний академічний музично-драматичний театр імені Т.Шевченка, Кафедральний собор Святої Трійці з

комплексами споруд монастиря та костелу бернардинів, пам'ятник Л.Українці, Палац культури, а також магазини й готель.

Представники громад відвідали Луцький замок. Ця споруда зберегла 80% своєї автентичності. Незабаром тут розпочнуться роботи у рамках проекту «Нове життя старого міста: ревіталізація пам'яток історико-культурної спадщини Любліна та Луцька», який у рамках транскордонного співробітництва спільно реалізують Луцьк та польське місто Люблін. Ця ініціатива фінансується за кошти ЄС та бюджету міста Луцьк.

Також учасники відвідали міський парк, де оновлено благоустрій та інфраструктуру, та міський зоопарк, відновлений спільними зусиллями міської ради та ЄС.

Наступного дня гості Луцька вивчали досвід енергомодернізації житлових будинків. Голова правління ОСББ на вул. Федорова,4 **Георгій Давидюк** розповів, що в результаті впровадження енергоефективних технологій у будинку за три опалювальні сезони окупилися всі витрати на повну термомодернізацію панельної багатопверхівки. Лише за минулий опалювальний сезон зекономлено мільйон гривень. У планах – ремонт ліфтів та встановлення металопластикових вікон у під'їзді. Енергоефективні заходи вдалося реалізувати за підтримки Луцької міської ради – будинок отримав кредит на суму 2,4 млн грн, який потрібно повернути за 10 років. Крім того, після завершення робіт держава повинна компенсувати майже половину їх вартості. У будинку також встановлено індивідуальний тепловий пункт і тепловий лічильник, що дозволяє мешканцям сплачувати за комунальні послуги на 55-60% менше, ніж жителі інших будинків міста. Керівники ОСББ на вул. Софії Ковалевської, 23а розповіли, що після утеплення п'ятиповерхового будинку мешканці значно менше платять за послуги ЖКГ та живуть у більш комфортних умовах. Цікавим для учасників було ознайомлення з термомодернізацією дошкільного навчального закладу №4 та міської гімназії №21 імені М.Кравчука.

Під час підбиття підсумків візиту Головний спеціаліст з енергомоніторингу відділу з економічних питань Павлоградської міської ради **Світлана Калініна** зазначила: *«Мене дуже зацікавив досвід Луцької міської ради, зокрема, щодо впровадження заходів для посилення енергоефективності освітніх закладів міста. Міська рада застосовує новітні енергозберігаючі технології та допомагає жителям покращувати будинки шляхом впровадження повної енергомодернізації. Це приклад злагодженої співпраці та справжнього успіху, який нам пощастило побачити за два дні навчального візиту».*

РОЗ'ЯСНЮЄ:

АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР
АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ**Про можливість надання пільг на проїзд у готівковій формі, тобто їх монетизації**

Пунктом 8 Розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» 1774-VIII від 19.12.2018 р. передбачено, що пільги з оплати проїзду усіма видами міського, приміського та міжміського транспорту можуть надаватися в готівковій формі у встановленому Кабінетом Міністрів України розмірах та порядку. Але, Урядові постанови, що регулюють ці питання (від 14.03.2018 №196 та №197), визнані протиправними та нечинними рішенням Окружного адміністративного суду міста Києва від 24.12.2018 у справі №826/6434/18. Тому органи місцевого самоврядування не мають можливості надавати пільгу на проїзд у готівковій формі, як це передбачено відповідним Законом.

Асоціація міст України наголошує, що пільга на проїзд гарантується державою. Рішення суду у цій справі ґрунтувалося на тому, що встановлення органом місцевого самоврядування обмежень на кількість поїздок, якщо це не передбачено законами України, може трактуватись як звуження обсягу права на пільговий проїзд, зокрема осіб з інвалідністю. АМУ звертає увагу, що відповідно до статті 19 Конституції України органи місцевого самоврядування та їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень і у спосіб, що передбачені Конституцією й законами України. Орган місцевого самоврядування відповідно до підпункту 2 пункту «а» частини першої статті 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» має право встановлювати за рахунок власних коштів і благодійних надходжень додаткові до встановлених законодавством гарантії щодо соціального захисту населення. Водночас, зазначені додаткові гарантії не можуть замінити собою державні гарантії.

Отже, визнання судом протиправними та нечинними урядових постанов №196 та №197 позбавляє органи місцевого самоврядування можливості надавати пільгу на проїзд в грошовій формі громадянам, яким ця пільга гарантована державою.

Чи може орган місцевого самоврядування надати дозвіл землекористувачу, у якого земля перебуває в постійному користуванні (закладу охорони здоров'я), на передачу в оренду земельної ділянки, де розміщено об'єкт нерухомого майна (котельня, власником якої є заклад охорони здоров'я)?

Довідково нагадуємо, що згідно статті 92 Земельного Кодексу України (далі - ЗКУ), право постійного користування земельною ділянкою - це право володіння і користування земельною ділянкою, яка перебуває у державній або комунальній власності, без встановлення строку.

Згідно із статтями 125 та 126 ЗКУ, право постійного користування земельною ділянкою виникає з моменту державної реєстрації цих прав та оформлюються відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (далі - Закон).

Нормами законодавства визначено, що право постійного користування земельною ділянкою - **це похідне речове право** на земельну ділянку, у даному випадку - похідне від комунальної власності.

Орган місцевого самоврядування може надавати дозволи на розробку документації із землеустрою в межах своєї компетенції, визначеної статтею 122 ЗКУ, але відповідно до частини п'ятої ст. 116 ЗКУ, земельні ділянки, які перебувають у власності чи користуванні громадян або юридичних осіб, передаються у власність чи користування за рішенням органу місцевого самоврядування лише **після припинення права власності чи користування ними в порядку**, визначеному законом.

Оскільки передача в оренду земельної ділянки буде тягнути за собою внесення змін до

правовстановлюючих документів на землю закладу охорони здоров'я в частині зменшення площі і призведе до необхідності розробки нової документації із землеустрою як для закладу, так і для орендаря майна, то пропонуємо скористатись іншим способом оформлення. На думку АМУ, укладання **договору сервітуту для обслуговування ТП** стане більш сприятливим у даному випадку.

З урахуванням статті 100 ЗКУ, земельний сервітут може бути встановлений договором **між особою**, яка вимагає його встановлення, **та власником** земельної ділянки. В даному випадку – це орендар майна та орган місцевого самоврядування. Також, за таким договором можливо стягувати плату за землю та встановлювати строки його дії.

Відповідно до статті 55-1 Закону України «Про землеустрій», органом місцевого самоврядування надається у такому випадку **дозвіл на розробку технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж частини земельної ділянки, на яку поширюється право сервітуту**. Встановлення меж частини земельної ділянки, на яку поширюються права сервітуту, проводиться відповідно до топографо-геодезичних і картографічних матеріалів.

В такому випадку **закладу** охорони здоров'я **не потрібно витратити зайві кошти та вносити зміни** до чинних правовстановлюючих документів, що посвідчують право. Натомість, під час внесення відомостей до бази ДЗК, сервітутне користування під об'єктом теплопостачання буде відображено у Витягу з бази Державного земельного кадастру, на підставі якого стане можливим реєстрація речового права.

Землі під закладами передвищої та вищої освіти не можуть бути передані у приватну власність

9 серпня 2019 року вступив у силу Закон України «Про фахову передвищу освіту» №2745-VIII, яким, зокрема, внесено зміни та доповнення до Земельного кодексу України.

Пунктом 2 статті 65 Закону визначається, що **земельні ділянки передаються закладам фахової передвищої освіти незалежно від форми власності у постійне користування**. Увага! Якщо зазначений заклад є приватним, то він також має право отримати земельну ділянку на праві постійного користування.

Прикінцевими та Перехідними положеннями Закону доповнюється перелік земельних ділянок державної власності, які **не можуть передаватись у приватну власність**, а саме, доповнено статтю 84 Земельного кодексу України пунктами: «ж-1) **земельні ділянки, закріплені за державними закладами фахової передвищої освіти**» та «з-1) **земельні ділянки, закріплені за державними закладами вищої освіти**».

Отже, землі закладів фахової передвищої освіти та вищої освіти не можуть бути передані у приватну власність.

Розподіл повноважень щодо фінансування окремих видатків медичної субвенції

Стаття 143 Конституції України передбачає: «Органам місцевого самоврядування можуть надаватися законом окремі повноваження органів виконавчої влади. Держава фінансує здійснення цих повноважень у повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України». Зокрема, мова йде про забезпечення доступності і безоплатності медобслуговування на відповідній території. Для здійснення видатків на делеговані державою повноваження, зокрема, в галузі охорони здоров'я з **державного бюджету місцевим бюджетам надається медична субвенція**.

Обсяг медичної субвенції визначається законом про Державний бюджет на відповідний рік на основі формульних розрахунків за єдиними підходами для усіх територій виходячи з фінансового нормативу бюджетної забезпеченості та коригуючих коефіцієнтів у розрахунку на одну особу.

Порядок та умови надання коштів медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23.01.2015 р. №11 (далі - Постанова №11), відповідно до якої кошти медичної субвенції використовуються на оплату поточних видатків закладів охорони здоров'я та програм у сфері охорони здоров'я, передбачених у пункті 3 частини першої статті 89 (крім підпункту «г») та пункті 3 частини першої статті 90 Бюджетного кодексу, крім видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв. Крім того, Постанова №11 передбачає здійснення розподілу обласними державними адміністраціями цільових видатків на лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет та цільових видатків на лікування хворих на хронічну ниркову недостатність методом гемодіалізу, які передбачені в обласних бюджетах, між місцевими бюджетами адміністративно-територіальних одиниць відповідної області.

Медична субвенція розподіляється між відповідними бюджетами на основі формули, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 19.08.2015 р. №618. Обсяг медичної субвенції для обласних бюджетів, на відміну бюджетів міст обласного значення, ОТГ та районів, зокрема, враховує такі параметри:

- обсяг цільових коштів для лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет, визначений за окремим розрахунком;
- обсяг цільових коштів для лікування хворих на хронічну ниркову недостатність методом гемодіалізу, визначений за окремим розрахунком.

Відповідно до статті 90 Бюджетного кодексу України **до видатків, що здійснюються з бюджету Автономної Республіки Крим і обласних бюджетів** належать, зокрема, видатки на спеціалізовану амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну медичну допомогу, яка згідно з Основами законодавства про охорону здоров'я надається лікарями відповідної спеціалізації (крім лікарів загальної практики - сімейних лікарів), до якої відноситься і лікування хворих на цукровий діабет та хронічну ниркову недостатність.

Слід звернути увагу, що відповідно до статті 1 Бюджетного кодексу України **місцеві бюджети** – це бюджет Автономної Республіки Крим, обласні, районні бюджети, а також бюджети територіальних громад сіл, їх об'єднань, селищ, міст (у тому числі районів у містах), бюджети об'єднаних територіальних громад.

Таким чином лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет відповідно до норм Бюджетного кодексу **не може бути профінансовано** з бюджетів територіальних громад сіл, їх об'єднань, селищ, міст (у тому числі районів у містах), бюджети об'єднаних територіальних громад.

У Прикінцевих положеннях закону про Державний бюджет на 2019 рік зазначено:

«...17. Кабінету Міністрів України за підсумками першого півріччя 2019 року за результатами виконання місцевих бюджетів подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до Державного бюджету України на 2019 рік у частині збільшення освітньої і медичної субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам». Оскільки Постановою №11 визначено, що головним розпорядником субвенції є МОЗ, то МОЗ України повинно внести відповідні пропозиції Мінфіну.

З метою забезпечення права на доступну медичну допомогу населенню територіальних громад, **Асоціація міст України рекомендує** органам місцевого самоврядування звернутися до голів обласних державних адміністрацій з пропозиціями та відповідними фінансово-економічними обґрунтуваннями стосовно збільшення видатків для забезпечення хворих на цукровий діабет препаратами інсуліну та лікування хворих на хронічну ниркову недостатність методом гемодіалізу до кінця 2019 року.

Увага! Консультацію експертів АМУ можна отримати, надіславши запит у блоці “Консультації” на сайті Асоціації auc.org.ua

*** * Досвід європейських міст

Париж, Франція

Старим дизельним авто заборонений в'їзд у місто

Влада Парижу запровадила заборону на в'їзд у місто у робочі дні для старих дизельних автомобілів. Мета такого рішення - поліпшення якості повітря та зниження рівня смертності від забруднення твердими частинками. Рішення про обмеження в'їзду прийнято після публікації звіту, який показує, що рівень забруднення в Парижі вищий, ніж в будь-якій іншій столиці ЄС.

Відповідно до правил, що набули чинності 1 липня, дизельним автомобілям і вантажівкам, випущеним до 1 січня 2006 року, заборонений в'їзд в Париж з 8.00 до 20.00 з понеділка по п'ятницю. Заборона поширюється також на мотоцикли і триколісні транспортні засоби, випущені до 30 червня 2004 року.

За порушення заборони власникам легкових авто загрожує штраф 68 євро, вантажівок - до 375 євро. Загалом під заборону потрапляють 2,7 мільйона транспортних засобів, зареєстрованих в Парижі та його передмістях. Ці машини можуть їздити в передмісті, але, як тільки вони перетнуть кільцеву дорогу Парижа, вони порушують заборону.

Виконання правил влада контролюватиме за допомогою діючої системи відеоспостереження, що записує реєстраційні номери, перевіряє вік транспортних засобів та відправляє повідомлення про штрафи. У 2021 році буде запроваджена нова система, яка буде автоматично зчитувати реєстраційні знаки і штрафувати.

Піготовлено за матеріалами сайту <https://www.thetimes.co.uk/>

Берлін, Німеччина

Місто готується до повного переходу на електроавтобуси

До 2030 року місто Берлін поступово відмовиться від дизельних автобусів для пасажирських перевезень.

Компанія Berliner Verkehrsbetriebe (BVG), що забезпечує пасажирські перевезення містом, вже розробила та погодила план повного переходу на екологічний транспорт. Зараз в автопарку перевізника експлуатується 140 електробусів, а до 2030 року всі автобуси BVG

стануть електричними.

Швидко перейти на порівняно чистий транспорт не вдасться, оскільки електричні двигуни вимагають багатогодинної підзарядки. Проте, зі збільшенням автопарку і модернізацією технологій повна заміна дизельного громадського транспорту стане цілком реальною.

Незважаючи на довгий час зарядки та короткий термін експлуатації батарей, електробуси на даний момент визнані найбільш «зеленим» транспортом.

Піготовлено за матеріалами сайту aussiedlerbote.de

Рим, Італія

**За проїзд у метро можна заплатити
пластиковими пляшками**

На трьох станціях метро у столиці Італії Римі працюють автомати, що дозволяють пасажиром в обмін на використану одноразову пластикову тару отримати проїзний квиток (на станціях Cipro на лінії A, Piramide на лінії B і San Giovanni на лінії C).

Пасажир отримує за кожен здану на перероблення пляшку певну кількість балів, що еквівалентні п'яти євроцентам. Щоб набрати необхідну для проїзду кількість балів потрібно здати 30 пляшок. Кошти нараховуються пасажиром через мобільні додатки My Cicero і TabNet.

Експеримент триватиме протягом року - автомати будуть працювати в тестовому режимі. За підсумками міська влада прийме рішення про розширення або відмову від схеми.

Цей новаційний проєкт зробив місто «першою великою європейською столицею», яка запровадила таку схему, сказала мер міста Вірджинія Раджі.

Піготовлено за матеріалами сайту <https://www.thelocal.com/>

Утрехт, Нідерланди

«Зелені дахи» на автобусних зупинках

Для зменшення забруднення повітря та підтримки біорізноманіття міська влада Утрехта вирішила висадити квітучі рослини на дахах 316 зупинок громадського транспорту. Передбачається, що рослини збиратимуть пил і дощову воду, а також дозволять виживати бджолам і джмелям. Обслуговувати дахи з квітами будуть спеціальні працівники, які їздитимуть на електромобілях.

Також влада Утрехту планує надавати жителям міста субсидії для влаштування «зелених дахів» на їхніх будинках.

«Зелений дах допомагає місту краще справлятися з кліматичними проблемами», - йдеться на сайті міста.

На зупинках автобусів встановлено енергозберігаючі лампи та бамбукові лавки. Місто планує закупити 55 нових електроавтобусів, а до 2028 року - зробити весь автопарк «зеленим». Електроенергію для громадського транспорту вироблятимуть нідерландські вітряки.

Піготовлено за матеріалами сайту <https://www.utrecht.nl>

Делегація АМУ відвідала мерію Оттави та взяла участь у Глобальному Саміті Партнерства Відкритий Уряд

28-31 травня 2019 року у столиці Канади Оттаві перебувала з навчальним візитом делегація Асоціації міст України, до якої увійшли Тернопільський міський голова **Сергій Надал**, Миколаївський міський голова **Олександр Сенкевич**, голова Новопсковської ОТГ **Вадим Гаєв**, директор Департаменту надання адміністративних послуг Одеської міської ради, депутат Одеської обласної ради **Євгенія Абрамова**, перший заступник голови Красносільської ОТГ **Марина Архирій**, експерт АМУ **Інна Скляр**.

Навчальний візит організовано Асоціацією міст України спільно з Конгресом місцевих та регіональних влад Ради Європи в рамках проекту «Посилення демократії та довіри на місцевому рівні в Україні».

28 травня представники АМУ відвідали міську раду Оттави та зустрілися з представниками Федерації Канадських Муніципалітетів (FCM). Учасники обговорили питання відкритого врядування та децентралізації. Посадовці міської ради Оттави розповіли про особливості канадського місцевого самоврядування та поділилися досвідом роботи місцевого самоврядування в умовах об'єднання громад. Зокрема, обговорювалися питання щодо звернень громадян та публікації відкритих даних. Так, якщо громадяни звертаються з однаковими питаннями до міської ради Оттави, влада має проаналізувати запит та прийняти рішення про опублікування звернення. **Олександр Сенкевич** розповів про напрацювання Миколаєва щодо відкриття даних та процедури їх опублікування. Також велика увага приділяється візуалізації інформації, її безпеці та вчасному оновленню. Учасники візиту також ознайомились з діяльністю місцевого центру надання адміністративних послуг, де жителі міста можуть отримати понад 200 послуг.

В рамках візиту делегація АМУ взяла участь у Шостому всесвітньому саміті Партнерства Відкритий Уряд (2019 Open Government Partnership Global Summit), що проходив в Оттаві 29-31 травня. Захід об'єднав 79 країн-членів Партнерства, які представляли урядовці, органи місцевого самоврядування, організації громадянського суспільства, експерти та науковці. Головна мета Саміту – обмін знаннями та спільне створення рішень для більш відкритих та прозорих урядів по всьому світу.

29 травня відбулися тематичні секції, присвячені діяльності органів місцевого самоврядування, на яких з презентаціями виступили члени делегації АМУ.

Євгенія Абрамова поділилась досвідом Одеси у вирішенні гендерних питань на

місцевому рівні. **Сергій Надал** презентував досвід Тернополя у впровадженні електронних сервісів, відкритого урядування та відкритих даних. Учасники з інших країн, які брали участь у секціях, цікавилися законодавчим врегулюванням праці жінок в Україні, впровадженням відкритих даних у громадському секторі, особливостями роботи системи «ProZorro» тощо.

У цей же день делегація Асоціації міст України відвідала Посольство України в Канаді. Надзвичайний та Повноважний Посол України в Канаді Андрій Шевченко розповів про діяльність Посольства, історію його будівлі, а також про життя українців у Канаді.

Урочисте відкриття Саміту відбулося ввечері 29 травня. Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо у вітальному виступі підкреслив, що значна частина нашого життя проходить онлайн, і саме тому уряди мають забезпечувати безпеку громадян в мережі Інтернет та захищати їх від «токсичних» сайтів, на яких поширюється неправдива загрозна інформація.

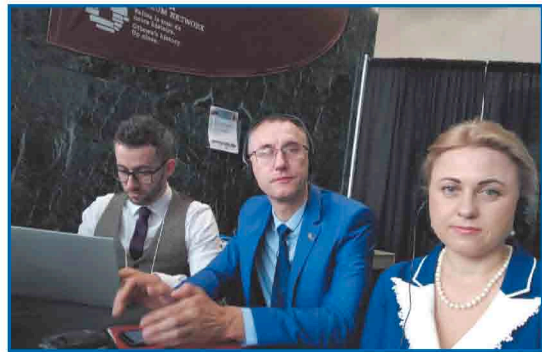
У вітальних виступах на відкритті Саміту пролунали такі головні месиджі: громадяни повинні долучатися до прийняття рішень не лише під час виборів, має бути постійна співпраця влади і громади; країни різні, але всі можуть бути об'єднані спільними пріоритетами - включення маргіналізованих верств населення до прийняття рішень, підвищення репрезентативності жінок, боротьба з корупцією, робота над підвищенням прозорості урядів.

Основні заходи Саміту відбулися 30-31 травня. Так, паралельно проходило кілька тематичних сесій, на яких представники різних країн світу ділилися досвідом у сфері відкритого урядування, гендерної рівності, залучення громадян тощо. Також аналізувалися виклики, які стоять не тільки перед окремими країнами, а перед усім світовим співтовариством.

Під час воркшопів учасники мали можливість обмінятися практичним досвідом. Представники Канади акцентували увагу на необхідності під час прийняття управлінських рішень поважати кожного жителя громади, незалежно від його національності, релігії або інших чинників. Представники Філіппін розповіли, як невеликі громадські організації, що об'єдналися у велику асоціацію і представляють практично все населення,

доносять свою думку на місцевому і державному рівнях влади. А представник Буркіна-Фасо дуже зацікавився досвідом України у залученні громадян до участі в управлінні державними справами.

Також на Саміті обговорювалися питання проникнення в державну сферу штучного інтелекту, співпраці влади і громадського сектору, забезпечення гендерної рівності, залучення молоді до прийняття управлінських рішень.

”

Такі візити - це хороша можливість перейняти іноземний досвід та дізнатися, як вирішуються в інших містах та країнах питання у сферах співпраці з громадськістю та відкритості влади. Серед цікавих інноваційних практик – це функціонування у City Hall Центру розвитку міста - своєрідного коворкінг-центру, де збираються громадські організації, проходять обговорення важливих питань міста, надаються муніципальні послуги тощо. Я приємно вражений тим, що українські міста впроваджують багато передових практик в сфері електронного урядування і що, у певних напрямках, ми навіть випереджаємо наших європейських та канадських колег. Це є свідченням того, що сьогодні органи місцевого самоврядування в Україні націлені на співпрацю з громадою та приймають ефективні рішення на її користь.

Сергій Нагал,
Тернопільський міський голова

”

Спілкуючись з учасниками Саміту, до свого здивування, переконалася, що і ми в Україні молодці - ми потужно розвиваємось та реалізуємо різноманітні програми, у нас напрацьована ціла низка демократичних ініціатив. Сьогодні в Одесі успішно діє розвинена система надання адміністративних послуг, впроваджено багато сервісів, деяких з яких ще немає навіть в мерії Оттави. Наші канадські колеги були вражені, коли ми з мером Миколаєва Сенкевичем розповіли про наші дієві сайти та електронні сервіси, яких в Одесі їх вже 14. Так жителі нашого міста вже вміють складати електронні петиції, у режимі онлайн беруть участь у громадському бюджеті, користуються іншими сервісами

Євгенія Абрамова,
директор Департаменту надання
адміністративних послуг Одеської міської ради

Довідка. Партнерство Відкритий Уряд – це багатостороння ініціатива, спрямована на забезпечення виконання зобов'язань урядів країн щодо впровадження прозорості, залучення громадян до процесу прийняття рішень, боротьби з корупцією та використання нових технологій для підвищення ефективності урядування.

Україна є учасницею Партнерства з 2011 року. У рамках Ініціативи уряди спільно з інститутами громадянського суспільства мають розробляти дворічні плани дій для забезпечення прозорості, підзвітності та громадської участі.

Уряд України спільно з інститутами громадянського суспільства розробив та реалізував вже 3 дворічні плани дій, нині реалізується четвертий. Керівний комітет Ініціативи відзначав як зразок для інших країн досягнення України з впровадження систем «ProZorro» та «DoZorro», відкриття інформації про бенефіціарних власників, налагодження партнерства між Урядом та громадськістю в процесі реалізації Ініціативи.

